

W tym numerze:

- ⇒ CZY CELE WPR NALEŻY ZMIENIĆ? – OCENA CELÓW WPR WEDŁUG KRYTERIÓW SMART (CZ. II)
- ⇒ KWOTA WYDATKÓW NA WPR W 2008 R. PRZEKROCZONA O 3%
- ⇒ KOMISJA POPIERA BRYTYJSKIE PLANY DOBROWOLNEGO ODŁOGOWANIA

CZY CELE WPR NALEŻY ZMIENIĆ? – OCENA CELÓW WPR WEDŁUG KRYTERIÓW SMART (CZ. II)*

Określenie celów jako etap poprzedzający działanie jest zgodne z racjonalnym postępowaniem, zarówno w odniesieniu do jednostki, jak i do organizacji. W literaturze z zakresu planowania i zarządzania znajdujemy pewne zalecenia co do tworzenia celów, tak aby skutecznie pełniły swoje podstawowe funkcje, do których należą: funkcja koordynująca, motywująca, ukierunkowująca działania, ustalająca hierarchię, czy też stanowienie podstawy do oceny i kontroli. Jednym z najczęściej stosowanych sposobów oceny poprawności zdefiniowanych celów jest metoda SMART, wypracowana w ramach koncepcji zarządzania przez cele. Nazwa metody jest akronimem następujących kryteriów podlegających ocenie:

- *Specific (sprecyzowany)* - ściśle określony, sprecyzowany;
- *Measurable (mierzalny)* - mierzalny, czyli możliwy do ujęcia ilościowego;
- *Accaptable (akceptowalny)* - możliwy do zaakceptowania przez zaangażowane strony;
- *Realistic (realistyczny)* - najbardziej ambitny cel musi być możliwy do wykonania;
- *Time-Bound (terminowy)* - określony czasowo w sensie rozpoczęcia i zakończenia.

Kryteria wykorzystywane w metodzie SMART mają charakter uniwersalny i pozwalają na ocenę sposobu formułowania celów. Nie dotyczą natomiast zagadnień merytorycznych, takich jak zgodność celu z potrzebami organizacji, adekwatność do zmian w otoczeniu, zasadność podejmowania, przewidywane rezultaty czy koszty realizacji.

Syntetyczną ocenę celów WPR z uwzględnieniem kryteriów konkretności (S), mierzalności (M), akceptowalności (A), racjonalności (R) i możliwości przesłedzenia w czasie (T) przedstawiono w tabeli.

Cele WPR	S	M	A	R	T
A - podnoszenie produktywności rolnictwa poprzez wspieranie postępu technicznego, racjonalizację produkcji i optymalizację zastosowań czynników produkcji	+	-	? +	+	-
B - zapewnienie ludności rolniczej godziwych warunków życia, głównie poprzez zwiększanie dochodów osób czynnych w rolnictwie	-	-	? +	+	-
C - stabilizacja rynków	-	-	? +	+	-
D - zapewnienie odpowiedniego zaopatrzenia w produkty rolne	-	-	? +	+	-
E - umożliwienie konsumentom kupna produktów rolnych po rozsądnych cenach	-	-	? +	? +	-

*Artykuł jest kontynuacją dyskusji na temat przeszłości i przyszłości unijnej polityki rolnej, rozpoczętej w wydaniu Agroekspresu nr 552. Artykuł stanowi część raportu opracowanego w SAEPR/FAPA.

Agroekspres publikuje
Centrum Informacji i Dokumentacji
Fundacji Programów Pomocy
dla Rolnictwa FAPA,
ul. Wspólna 30, pok. 32,
tel. 623 19 92, 623 19 91.

Prawa autorskie do artykułów,
publikowanych w niniejszym
wydaniu przez Fundację
Programów Pomocy dla
Rolnictwa, przysługują
Wydawnictwu Agra
Informa Ltd. Naruszenie
w jakikolwiek sposób
praw autorskich Wydawnictwa
Agra Informa Ltd
jest zabronione

Pierwszym i jak się wydaje najważniejszym kryterium oceny w ramach metody SMART jest stopień precyzyjności sformułowania celu. Kluczowa rola tego kryterium bierze się stąd, że brak precyzyjnego zdefiniowania celów w istotnym stopniu determinować będzie ich ocenę przeprowadzoną na podstawie pozostałych kryteriów. Szczególnie widoczne jest to w przypadku kryterium mierzalności. Niemożność dokładnego określenia tego co chcemy zrealizować pociągnie za sobą kłopoty ze znalezieniem odpowiedniego sposobu pomiaru naszych poczynań i osiągnięć. Brak konkretyzacji celu w istotnym stopniu wpłynie również na kwestię jego ewentualnej akceptacji przez społeczeństwo. Problem w tym przypadku polega na tym, że społeczeństwo oprze swą ocenę nie o konkrety, ale o domysły i skojarzenia, jakie nieprecyzyjnie sformułowany cel budzi. W efekcie możemy tu mówić nie tyle o pełnej aprobacie dla jego realizacji ile o dopuszczalności jego akceptacji ze względu na pozytywne skojarzenia. Wreszcie należy zauważyć, że nieprecyzyjność w określeniu danego celu pociągnie za sobą również duże trudności w ocenie możliwości jego osiągnięcia. Ostateczne rozstrzygnięcie tej kwestii wymaga bowiem przyjęcia dodatkowych założeń, które niekoniecznie muszą być zgodne z zamierzeniami tworzących konkretną politykę.

Patrząc na cele WPR nie można oprzeć się wrażeniu, że praktycznie żaden z nich, za wyjątkiem celu A dotyczącego wzrostu produktywności, nie spełnia kryterium precyzyjności. Na poparcie tej tezy przytoczyć można następujące przykłady. Cel B zakłada zapewnienie ludności rolniczej „godziwych warunków życia”. Pytanie tylko czy za takowe uznamy warunki na poziomie życia ludności miejskiej? warunki na poziomie wyższym niż poziom ubóstwa? czy też warunki na poziomie wyższym niż średnia krajowa? Cel C dotyczy „stabilizacji rynków”. Czy należy poprzez to rozumieć: dążenie do zrównoważenia popytu i podaży na rynku rolnym? uwzględnienie w analizie również efektów zewnętrznych związanych z produkcją rolną? wreszcie czy chodzi tu o rynek w wymiarze unijnym, krajowym czy regionalnym? W celu D znajdujemy sformułowanie „odpowiednie zaopatrzenie w produkty rolne”. Pytanie, które można tu postawić brzmi następująco: Czy odpowiednim zaopatrzeniem nazwiemy zaopatrzenie odpowiadające popytowi w danej chwili, czy też powinniśmy je rozumieć jako zaopatrzenie przekraczające obecne zapotrzebowanie, ale uwzględniające ryzyko wystąpienia szoków popytowych? Innymi słowy, czy powinniśmy widzieć odpowiednie zaopatrzenie jako stan utrzymywania permanentnej nadwyżki żywności z uwagi na nieprzewidywalność produkcji rolnej? Wreszcie cel E mówi o „rozsądnych cenach”. Czy powinniśmy rozumieć je jako ceny rozsądne z punktu widzenia konsumenta, producenta, czy też niezależnego obserwatora?

Podane przykłady pokazują, że cele WPR do precyzyjnych z pewnością nie należą. Trzeba tu oddać, że cele strategiczne nie mogą mieć charakteru doraźnego, muszą mieć charakter długookresowy i w pewnym sensie uniwersalny. Wydaje się jednak, że w tym przypadku należałoby się pokusić o większy stopień ich skonkretyzowania. Bez tego, jak zaznaczono wcześniej, ciężko sformułować klarowny przekaz na temat WPR, a ona sama jawi się jako polityka zajmująca się i wszystkim i niczym.

Jak wspomniano wcześniej, nieprecyzyjne określenie celów pociąga za sobą problemy z tworzeniem właściwych narzędzi służących do ich realizacji oraz z oceną stopnia ich spełnienia. Warto zauważyć, że o ile istnieją miary produktywności, poziomu dochodów, czy też stopnia stabilizacji rynków, to ciężko o miary, które pozwoliłyby bezpośrednio odnieść się do tak sformułowanych celów. Co więcej, w żadnym z celów nie zawarto niczego, co mogłoby posłużyć jako punkt odniesienia przy mierzeniu stopnia ich realizacji. Brak jakichkolwiek pułapów powoduje, że niektóre cele można sprowadzić do absurdu i np. zwiększać dochody rolników w nieskończoność, czy też umożliwić konsumentom nabywanie produktów rolnych za darmo. Innymi słowy, tak sformułowane cele nie pozwalają w żadnym wypadku odpowiedzieć na pytanie - kiedy można uznać je za osiągnięte (np. wtedy gdy wzrost produktywności jest wystarczający, gdy dochody rolników osiągną właściwy poziom lub rynek jest w równowadze)?

Jeśli chodzi o akceptowalność celów WPR, to wydaje się, że jest ona uzależniona od ogólnego kontekstu. Co za tym idzie, szczególnie przy tak mgliście zarysowanych celach, będzie

Agroekspres publikuje
Centrum Informacji i Dokumentacji
Fundacji Programów Pomocy
dla Rolnictwa FAPA,
ul. Wspólna 30, pok. 32,
tel. 623 19 92, 623 19 91.

Prawa autorskie do artykułów,
publikowanych w niniejszym
wydaniu przez Fundację
Programów Pomocy dla
Rolnictwa, przysługują
Wydawnictwu Agra
Informa Ltd. Naruszenie
w jakikolwiek sposób
praw autorskich Wydawnictwa
Agra Informa Ltd
jest zabronione

ona zmieniać się wraz z okolicznościami. Głównymi parametrami, jakie należy wziąć tu pod uwagę są położenie geograficzne/stożek rozwoju¹ oraz czas. Widać to dobrze na przykładzie celu A. Generalnie wzrost produktywności w jakiegokolwiek gałęzi gospodarki jest postrzegany pozytywnie. Można zakładać, że w odniesieniu do rolnictwa, szczególnie w okresie powojennym, cel ten był w pełni akceptowany. Jednak w świetle obecnej dyskusji, która dotyczy oddziaływania rolnictwa na środowisko, czy też produktów genetycznie modyfikowanych, ocena ta nie jest wcale tak oczywista. Potwierdzeniem tej tezy jest fakt, iż „poprawa konkurencyjności europejskiego rolnictwa” uzyskała dopiero 10. miejsce na liście pożądanych priorytetów WPR wskazywanych przez obywateli UE (Europeans, 2007). Co się tyczy pozostałych celów to mogłoby się wydawać, że pewne kontrowersje może również budzić realizacja celu związanego z podnoszeniem dochodów rolników, który może być postrzegany jako jawna faworyzacja tej grupy społecznej. Ostatnie wyniki badań opinii publicznej zdają się jednak temu przeczyć. Kwestia zapewnienia rolnikom godziwych warunków w dalszym ciągu ma znaczne poparcie społeczne, o czym może świadczyć drugie miejsce na liście pożądanych priorytetów WPR z poparciem 37% (Europeans, 2007)². Na podstawie tego rankingu można również wnioskować o poziomie akceptacji społecznej dla pozostałych celów WPR, tj. „stabilizacji rynków”, „zapewnienia odpowiedniego zaopatrzenia” oraz „rozsądnych cen dla konsumentów”. Biorąc pod uwagę, że pierwsze dwa cele okupują odpowiednio trzecią od końca i ostatnie miejsca w tym rankingu, można zakładać, że ich akceptacja społeczna jest stosunkowo niewielka. Nie można jednak wykluczyć, że ocena społeczeństwa odnośnie tych dwóch celów mogła ulec zmianie w obliczu niedawnych zawirowań na rynkach rolnych. Co się tyczy natomiast „rozsądnych cen dla konsumentów” (sformułowanie to odbiega nieco od tego zawartego w celu WPR), to zgodnie z przewidywaniami uzyskało ono bardzo wysoką (trzecią) pozycję na liście priorytetów. Jeżeli zatem potraktować badanie to jako reprezentatywne dla opinii obywateli UE, można stwierdzić że spośród obecnych celów WPR dwa cieszą się poparciem społeczeństwa UE, trzy zaś należałoby zastąpić. Priorytety, które mogłyby zająć miejsce tych ostatnich sformułowane zostały następująco: zapewnienie bezpieczeństwa zdrowotnego żywności (1 miejsce w rankingu), promowanie szacunku dla środowiska (4) oraz zapewnienie dobrego traktowania zwierząt hodowlanych (5). Propozycje te wymagałyby oczywiście osobnej analizy, niemniej jednak wskazują one na pewne aspekty, które dominują w aktualnym sposobie patrzenia na unijną politykę rolną.

Określenie czy cel jest realistyczny wymaga odpowiedzi na pytanie czy jego realizacja jest osiągalna. Generalnie można twierdzić, że zarówno wzrost produktywności, stabilizacja na rynku - bez względu na to jak ją będziemy rozumieć - jak i zapewnienie rolnikom godziwych warunków życia, czy też zapewnienie odpowiedniego zaopatrzenia, są możliwe do osiągnięcia. W sumie więc przy każdym z tych celów w tabeli 1, w kolumnie R można postawić „+”. Trzeba tu jednak zaznaczyć, że przy tak mgliście zarysowanych celach, tj. bez wyraźnie sprecyzowanych zadań i określenia w czasie, ocena ta powinna być traktowana z dystansem. Na koniec warto zauważyć, że właśnie ze względu na brak określenia czasu realizacji, żadnego z celów WPR nie można nazwać mianem „terminowego”.

*Artykuł stanowi część raportu:
A.Chlebicka, J.Fałkowski, T.Wołek pt.:
Ocena poprawności sposobu zdefiniowania celów Wspólnej Polityki Rolnej,
opracowanego w SAEPR/FAPA*

¹ Linia podziału w sposobie postrzegania niektórych kwestii związanych z WPR przebiega pomiędzy nowymi i starymi państwami członkowskimi.

² Więcej wskazań uzyskało jedynie „zapewnienie bezpieczeństwa zdrowotnego żywności” (41%) (Europeans, 2007).

Agroekspres publikuje
Centrum Informacji i Dokumentacji
Fundacji Programów Pomocy
dla Rolnictwa FAPA,
ul. Wspólna 30, pok. 32,
tel. 623 19 92, 623 19 91.

Prawa autorskie do artykułów,
publikowanych w niniejszym
wydaniu przez Fundację
Programów Pomocy dla
Rolnictwa, przysługują
Wydawnictwu Agra
Informa Ltd. Naruszenie
w jakikolwiek sposób
praw autorskich Wydawnictwa
Agra Informa Ltd
jest zabronione

KWOTA WYDATKÓW NA WPR W 2008 R. PRZEKROCZONA O 3%

Według informacji zebranych we wstępnym sprawozdaniu DG Agri, wydatki na WPR w 2008 r. przekroczyły prawie o 3% kwotę określoną w budżecie. Sprawozdanie to ma być przedstawione Parlamentowi Europejskiemu i Radzie jako część unijnego systemu „wczesnego ostrzeżenia” w przedmiocie finansów.

Do powstania tej sytuacji przyczyniły się większe niż planowano wydatki na 2008 r. w zakresie wsparcia producentów sektora owoców i warzyw, jak również instrumenty interwencji rynkowej na rynku wieprzowiny oraz wydatki na niezwiązane z produkcją wsparcie dochodów rolników. O 38 mln euro ponad zaplanowany budżet wzrosły także wydatki na program pomocy żywnościowej dla najbardziej potrzebujących. Należy wspomnieć, że Komisja, mając na uwadze wzrost cen żywności, zdecydowała się ostatnio na podniesienie limitu wydatków na ten program.

W oparciu o dostępne dane, obrazujące stan do października 2008 r. oraz uwzględniając dane szacunkowe dotyczące wydatków w późniejszych miesiącach 2008 r. autorzy sprawozdania przewidują, że kwota przekroczonych wydatków wyniesie 1.178 mld euro. Całkowite wydatki na WPR sięgną więc 42.184 mld euro, tj. 2.9% powyżej pierwotnych ustaleń dla Europejskiego Funduszu Gwarancji Rolnych w 2008 r.

Należy jednakże wspomnieć, że niektóre „ponadplanowe” wydatki budżetowe są równoważone środkami, które Unia odzyskała w rezultacie rozliczenia rachunków w 2008 r. Mimo dostępności tych dodatkowych „przychodów WPR”, które pokryją przekroczenie budżetu, dane cytowane w sprawozdaniu wstępnym są odzwierciedleniem nowych czynników, wiążących się głównie z niestabilnymi cenami żywności, które to przyczyniły się do przekroczenia ponad spodziewany poziom, wydatków na WPR. Podczas gdy, w 2007 r. nastąpił bezprecedensowy wzrost większości cen artykułów rolno-spożywczych, w 2008 r. ceny wielu tych produktów gwałtownie spadły, i aby wesprzeć rolników skorzystano z mechanizmu interwencji rynkowej.

Za nadwyżkę wydatków o 109.9 mln euro odpowiadają łącznie sektory wieprzowiny, jaj i drobiu; w dużej mierze z powodu ponownego wprowadzenia refundacji eksportowych i pomocy finansowej na prywatne składowanie świeżej i mrożonej wieprzowiny. Ponadto, zdaniem autorów sprawozdania, ubiegłoroczny gwałtowny spadek wartości dolara w stosunku do euro także pogłębił problem wyższych, niż się spodziewano, refundacji eksportowych. Nadwyżkę wydatków o 435 mln euro odnotowano także w sektorze owoców i warzyw, lecz powodem tego było głównie zasilanie przez państwa członkowskie funduszy operacyjnych organizacji producentów, celem finansowania programów poprawy jakości produkcji, promocji i sprzedaży.

Tymczasem subsydia w ramach programu jednolitej płatności wyniosły 28.23 mld euro, co stanowi kwotę większą niż zapisana w budżecie (do pozycji tej przeniesiono pewną kwotę środków niewykorzystanych w 2007 r.), lecz mniejszą niż kwota środków dostępnych na ten program,

Należy też podkreślić oszczędności, jakie poczyniono w dziedzinie wsparcia w sektorze zbóż. Korzystne warunki wewnętrzne i zewnętrzne, panujące na rynku zbóż przez większą część roku oraz sprzedaż po wysokich cenach zasobów interwencyjnych, spowodowały zwiększenie wpływów środków do budżetu WPR. Niższe kwoty wsparcia wypłacono także w sektorach wina i cukru. Jest to wynik wprowadzenia w życie ostatnich reform i uniezależniania się producentów od subsydiów UE.

Mimo, że ogólne wydatki i tak wzrosły ponad poziom określony w budżecie, DG Agri twierdzi, że nie jest to wina braku dyscypliny finansowej. W sprawozdaniu wstępnym nie liczy się wszystkich „przychodów ustawowych” w stosunku do wydatków. Należy zaznaczyć, że środki pozyskiwane ze sprzedaży zapasów interwencyjnych, z kar za przekroczenie limitów produkcji mleka oraz dodatkowe zwroty środków po rozliczeniu rachunków, także przeznaczają się na finansowanie wydatków WPR.

Agroekspres publikuje
Centrum Informacji i Dokumentacji
Fundacji Programów Pomocy
dla Rolnictwa FAPA,
ul. Wspólna 30, pok. 32,
tel. 623 19 92, 623 19 91.

Prawa autorskie do artykułów,
publikowanych w niniejszym
wydaniu przez Fundację
Programów Pomocy dla
Rolnictwa, przysługują
Wydawnictwu Agra
Informa Ltd. Naruszenie
w jakikolwiek sposób
praw autorskich Wydawnictwa
Agra Informa Ltd
jest zabronione

Nadwyżka wydatków w kwocie 1,178 mld euro w zasadzie jest pokryta kwotą 1.159 mld euro przychodów zgromadzonych w 2007 r. i przeniesionych w celu finansowania instrumentów w 2008 r. Z kolei część kwoty tegorocznych przychodów ustawowych, z której można by pokryć nieprzewidziane wydatki za 2008 r., zostanie w całości przeniesiona do budżetu na 2009 r. Mimo przekroczenia wydatków 2008 r., nadal istnieje jeszcze spory margines, oddalający ryzyko naruszenia wieloletnich pułapów budżetowych, co mogłoby spowodować naruszenie traktatów UE.

(Źródło: Agra Europe Weekly nr 2349 z 20 lutego 2009 r., „CAP spending 3% over budget in 2008”)

KOMISJA POPIERA BRYTYJSKIE PLANY DOBROWOLNEGO ODŁOGOWANIA

Dyrekcja Komisji Europejskiej ds. Rolnictwa (DG Agri) potwierdziła, że brytyjskie plany wprowadzenia przepisów dotyczących ochrony ziemi uprawnej, o skutkach podobnych do ponownego wprowadzenia polityki odłogowania, mają szansę na realizację w ramach nowych uregulowań WPR.

Brytyjski sekretarz stanu ds. środowiska, żywności i spraw wiejskich Hilary Benn, przemawiając na konferencji Krajowego Związku Rolników Brytyjskich (NFU), która odbyła się 16 lutego br. w Birmingham, ponownie zaakcentował konieczność pozyskania korzyści dla środowiska, jakie daje odłogowanie pewnego procentu ziemi uprawnej.

Benn potwierdził, że Wielka Brytania rozważa wprowadzenie wobec rolników obowiązku ochrony siedlisk za równo przyrodniczych jak i ptasich, który częściowo zastąpiłby zniesioną jakiś czas temu politykę odłogowania, zgodnie z którą każdy rolnik musiał odłogować 10% należącej do niego ziemi uprawnej.

Wielka Brytania rozważa ponowne wprowadzenie tej reguły poprzez zachęcanie do dobrowolnego odłogowania lub poprzez wprowadzenie nowego minimalnego wymogu odłogowania dla wszystkich rolników na terenie tego kraju. Benn podkreślił, że wszystkie związane z tym tematem dobrowolne działania muszą dawać korzyści środowiskowe w ramach istniejących zasobów publicznych, a rezultaty należy monitorować i weryfikować. Wprowadzenie programu planuje się na następny rok. W nadchodzących tygodniach odbędą się niezbędne konsultacje, a ostateczna decyzja będzie podjęta latem.

Komisja Europejska wskazuje, że wymogi dotyczące ochrony gruntów rolnych, ze skutkiem podobnym do odłogowania, mogą być wprowadzone przez każde państwo członkowskie na podstawie nowych wytycznych uzgodnionych w listopadowym pakiecie reform WPR. W tym pakiecie reform zmodyfikowano szereg reguł środowiskowych i zdrowotnych, jakie rolnicy muszą spełnić, aby otrzymywać subsydia WPR. Jest to spis reguł znany pod nazwą Wzajemnej Zgodności (cross-compliance), gdzie wprowadzono opcję zatytułowaną: „tworzenie lub ochrona siedlisk”. Instrument ten, włączony do pakietu na żądanie Wielkiej Brytanii, mieści się z ramach wymogów dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska (GAEC) – luźniejszych wytycznych Wzajemnej Zgodności, które państwa członkowskie mogą przestrzegać dobrowolnie, poza przestrzeganiem obowiązkowych regulacji UE w sprawie ochrony siedlisk ptasich, przyrodniczych, oraz dzikiej fauny i flory. Komisja wskazuje, że nowe uregulowania GAEC miały być potencjalnym substytutem polityki odłogowania. Instrument ten miał pierwotnie pełnić funkcję mechanizmu kontroli podaży roślin uprawnych, aniżeli być tylko inicjatywą związaną z ochroną środowiska. Gdy w 2007 r. wzrosły ceny żywności, instrument ten został zawieszony, żeby ostatecznie został oficjalnie zniesiony w listopadzie 2008. Niemniej ogłaszając zatwierdzenie listopadowego pakietu reform Komisja stwierdziła, że „zniesienie obowiązkowego odłogowania w ramach programu jednolitej płatności w pewnych przypadkach może mieć uboczne niepożądane skutki dla środowiska, w szczególności jeśli chodzi o pewne cechy krajobrazu”. Z tego powodu

Agroekspres publikuje
Centrum Informacji i Dokumentacji
Fundacji Programów Pomocy
dla Rolnictwa FAPA,
ul. Wspólna 30, pok. 32,
tel. 623 19 92, 623 19 91.

Prawa autorskie do artykułów,
publikowanych w niniejszym
wydaniu przez Fundację
Programów Pomocy dla
Rolnictwa, przysługują
Wydawnictwu Agra
Informa Ltd. Naruszenie
w jakikolwiek sposób
praw autorskich Wydawnictwa
Agra Informa Ltd
jest zabronione

uzgodniono, że w „specyficznych wypadkach należy dopuścić możliwość wprowadzenia przez państwo członkowskie środków zmierzających do tworzenia lub ochrony siedlisk.”

Benn przyznał, że jakikolwiek krok dotyczący ponownego wprowadzenia stylu polityki odłogowania może być kontrowersyjny, ale potwierdził, że pozostawienie pewnego odsetka areału odłogiem „naprawdę daje ważne korzyści środowiskowe – a z czasem korzyści te będą miały podstawowe znaczenie w utrzymaniu poziomu produkcji”. Dodał, że ponad 70% ankietowanych rolników potwierdziło, że zaobserwowali widoczne korzyści z pozostawienia ziemi odłogiem, a ponad 60% rolników potwierdziło korzystny wpływ odłogowania na dzikie ptactwo polne.

Rolnicy prawdopodobnie będą woleli dobrowolne odłogowanie. Wielu z nich obawia się strat ekonomicznych i niższych plonów w przypadku wprowadzenia obowiązku odłogowania. W odpowiedzi na te obawy Komisja twierdzi, że rolnicy otrzymaliby rekompensatę za świadczenie usług środowiskowych. Byłoby to możliwe dzięki kolejnej innowacji listopadowej reformy WPR, jaką jest umieszczenie problematyki różnorodności biologicznej (obok problematyki zmiany klimatu, gospodarki wodnej, energetyki i sektora mleka) na liście „nowych wyzwań” filaru II WPR.

Nowe fundusze modulacyjne zasila filar II (5% dodatkowo do 2012 r.) w ramach listopadowego porozumienia o reformie WPR. Zdaniem urzędników unijnych będzie to doskonałe narzędzie, aby zachęcić rolników do wysiłków na rzecz ochrony siedlisk w ramach programu różnorodności biologicznej.

Przewodniczący komisji rolnej Parlamentu Europejskiego ostrzegł przed powtarzaniem błędów epoki odłogowania. Zdaniem konserwatywnego posła do Parlamentu Europejskiego z Wielkiej Brytanii Neila Parisha, rząd nie działa w sposób w pełni skoordynowany w swoim podejściu do nowego programu ochrony dzikich zwierząt. W opinii posła Parisha, nie można powrócić do epoki odłogowania całych pól. Parish dodał, że popiera program dobrowolny, nakierowany przede wszystkim na ochronę dzikiej przyrody, ale w tych działaniach „nie można posilkować się tak nieskutecznym narzędziem, jakim jest odłogowanie”.

(Źródło: Agra Europe Weekly nr 2349 z 20 lutego 2009 r. „Commission backs UK plans for „green set-aside” scheme”)

Agroekspres publikuje
Centrum Informacji i Dokumentacji
Fundacji Programów Pomocy
dla Rolnictwa FAPA,
ul. Wspólna 30, pok. 32,
tel. 623 19 92, 623 19 91.

Prawa autorskie do artykułów,
publikowanych w niniejszym
wydaniu przez Fundację
Programów Pomocy dla
Rolnictwa, przysługują
Wydawnictwu Agra
Informa Ltd. Naruszenie
w jakikolwiek sposób
praw autorskich Wydawnictwa
Agra Informa Ltd
jest zabronione